

Danmarks Billedkunstlæreres høringsvar om

Bundne prøver i 8. klasse i praktiske/musiske valgfag -
specifikt til valgfaget **Billedkunst**

Danmarks Billedkunstlærere har med stor interesse læst prøvebekendtgørelsen for den bundne prøve i valgfaget billedkunst. I det følgende er der flere elementer i bekendtgørelsen, som vi har nogle kommentarer og spørgsmål til. I sidste del af vores høringsvar kommer vi med forslag til en præcisering af bekendtgørelsen.

Fagets særlige karakter - Udspillet til prøvebekendtgørelsen i valgfaget billedkunst bærer tydelig præg af **ikke** at forholde sig til, at det er faget billedkunst, der er tale om. Sprogligt, er en stor del af teksten en kopieret udgave af håndværk og design, og som sådan tages der således ikke højde for fagets særlige karakter. Hvilket på ingen måde er tilfredsstillende.

Undervisningsbeskrivelse - det bør præciseres om undervisningsbeskrivelsen skal indeholde beskrivelse af to års undervisning eller det sidste års undervisning.

Prøveoplæggene - det er uklart, hvor mange prøveoplæg der er tale om. I billedkunst anbefaler vi, at der kan lodtrækkes om højst to forskellige temaer, og at der under hvert tema kan lodtrækkes om forskellige udtryksformer. Det skal stå tydeligt i prøvebekendtgørelsen. Vi hører fra flere steder om store billedkunsthold på op til 26 elever. Med så store hold bliver det noget af en udfordring for læreren, at skulle forholde sig mange forskellige prøveoplæg, når der skal vejledes.

Problemstilling - der tales om **løsning på en problemstilling** i bekendtgørelsen. Det er uklart hvad der menes med dette. Der er brug for en tydelig præcisering af hvad det indebærer. I billedkunst arbejder vi med tematisk billedarbejde, hvor det handler om at visualisere et tema, hvilket også fremgår af kompetencemålet under kompetenceområdet Billedfremstilling. Faget opererer ikke i fælles mål, læseplaner eller undervisningsvejledning med løsninger på problemstillinger.

Planlægning - der tales flere gange om **planlægning** - som om eleven på forhånd ved, hvad det endelige billedudtryk skal ende op med, inden de er gået i gang. I billedkunst handler det om at skitsere ideer, samt især arbejde undersøgende og eksperimenterende for at nå frem til det endelige billedudtryk, hvilket ligeledes fremgår af kompetencemålet under kompetenceområdet Billedfremstilling.

Værker - der anvendes ordet *værk* om elevens arbejde. Vi har diskuteret det en del og foretrækker at anvende billedprojekt og billedarbejde.

Årsudstilling - er det alle elevens billedprojekter fra de to år, der skal hænges op? Eller vælges der ud. Det bør tydeligt fremgå.

De fire timers mundtlig prøve hvor censor er til stede, står ligeledes meget uklart. Hvad skal der foregå i de fire timer? Skal eleverne arbejde med og færdiggøre deres projekt, mens lærer og censor spørger ind til deres arbejde og noterer? Skal de i så fald, så sørge for at "gemme" noget af deres projekt? Afskæres eleverne dermed fra at lave en installation uden for prøvelokalet? Kan

eleverne så fx ikke komme til at arbejde med landart? Eller skal de fire timer bruges til at lave deres årsudstilling og præsentere den?

Hvor mange elever kan der være til prøve i de fire timer? Er tiden den samme uanset om man arbejder alene eller i gruppe? Vi er stærkt bekymret for, at der vil være skoler, hvor ledelsen, for at spare timer, sætter alt for mange elever til at gå til prøve samtidig. Det vil gøre det vanskeligt at gennemføre en prøve, hvor der er tid nok til at få en ordentlig samtale med de enkelte elever.

I Danmarks Billedkunstlærere mener vi ikke, at det giver mening med en fire timers prøve. Censor skal efter vores opfattelse, ikke tjekke eleverne i om de kan holde rigtig på en pensel eller blande den rigtige farve. Det interessante er derimod om eleverne kan visualisere et tema, arbejde undersøgende og eksperimenterende, samt begrunde sine valg, i forhold til den intention de har haft.

Hvis hensigten er at eleverne skal arbejde og færdiggøre deres billedprojekt i løbet af de fire timer, så indebærer det, at eleverne er nødt til at stoppe deres billedproces, og gemme noget af projektet, som de kan arbejde med i de fire timer. Det er utilfredsstillende for eleven ikke at kunne færdiggøre sit billedprojekt i lighed med, når eleverne i øvrigt arbejder med projektopgaver. Det bliver noget underligt forstilt noget, og eleverne kan blive usikker på om de overhovedet når at blive færdig.

Vores erfaring er, at eleverne ønsker at færdiggøre deres projekt og være klar til selve prøven, hvor de fremlægger og samtaler om deres billedprojekt. Det vil også være en mere naturlig og genkendelig form, som de har mødt i deres øvrige undervisning, hvor der er arbejdet med fremlæggelser i forbindelse med fx projektopgaver.

Vi synes, at der i stedet skal gives flere undervisningslektioner til den praktiske del, hvor eleverne får tid til at arbejde og færdiggøre deres billedprojekt, samt tid til opsætning af årsudstilling.

Vi mener, at prøven i stedet skal bestå af en mundtlig prøve på 30 min. inkl. votering for en individuel prøve, hvor eleverne fremlægger og samtaler om deres billedprojekt, samt et udvalgt billedarbejde fra sin årsudstilling. 50 min. v/2 pers. og 75 min. v/3 pers.

Derudover er vi ærgerlige over, at man ikke har benyttet sig af at indkalde UVMs faggruppe i billedkunst, med henblik på at en faglig diskussion om prøvens indhold inden bekendtgørelsen blev sendt i høring.

Vores forslag til en præcisering af prøvebekendtgørelsen for valgfaget billedkunst kan læses nedenfor.

Med venlig hilsen

Lykke Østrup Andersen

Landsformand i Danmarks Billedkunstlærere

Mobil: 2272 8946

DANMARKS
**BILLED
KUNST**
LÆRERE

Bekendtgørelsen	Vores præcisering af bekendtgørelsen
18.1. Prøven er praktisk/mundtlig.	18.1. Prøven er praktisk/mundtlig.
18.2. Der udfærdiges en undervisningsbeskrivelse, hvor prøveoplæggene fremgår. Undervisningsbeskrivelsen skal omfatte oplysninger om undervisningens indhold og form inden for fagets kompetenceområder. Desuden anføres oplysninger om organisationsform og oplysninger om praktiske forhold vedrørende prøveafholdelsen.	18.2. Der udfærdiges en undervisningsbeskrivelse, hvor prøveoplæggene fremgår. Undervisningsbeskrivelsen skal omfatte oplysninger om undervisningens indhold og form inden for fagets kompetenceområder. Desuden anføres oplysninger om organisationsform og oplysninger om praktiske forhold vedrørende prøveafholdelsen.
18.3. Eleverne kan enten vælge at gå til prøven individuelt eller i grupper bestående af 2-3 elever.	18.3. Eleverne kan enten vælge at gå til prøven individuelt eller i grupper bestående af 2-3 elever.
18.4. Prøven består i planlægning og udførelse af en praktisk opgave med en reflekterende samtale om opgavens løsning samt elevens/gruppens årsudstilling.	18.4 Prøven består i skitsering og udførelse af et praktisk billedprojekt med en reflekterende billedsamtale om projektets udførelse samt elevens/gruppens udstilling af egne udvalgte billedarbejder fra to års undervisning i valgfaget.
18.5. Prøveoplægget tager udgangspunkt i Fælles Mål, som har været genstand for undervisning i faget på 7. og 8. klassetrin. Prøveoplægget skal give eleverne mulighed for at planlægge og arbejde med en praktisk opgave, som giver et kvalificeret bud på en løsning på en problemstilling.	18.5 Prøveoplægget tager udgangspunkt i Fælles Mål, som har været genstand for undervisning i faget på 7. og 8. klassetrin. Prøveoplægget skal give eleverne mulighed for at skitsere og arbejde undersøgende og eksperimenterende med et praktisk billedprojekt, som visuelt udfolder et givent tema.
18.6. Eleven/gruppen trækker et prøveoplæg senest 5 skoledage, før det praktiske arbejde skal udføres. Eleverne kan tidligst trække prøveoplægget den 1. april. Prøveoplægget skal danne udgangspunkt for udarbejdelse af et praktisk produkt og den efterfølgende reflekterende samtale.	18.6 Eleven/gruppen trækker et prøveoplæg senest 5 skoledage, før det praktiske arbejde skal udføres. Eleverne kan tidligst trække prøveoplægget den 1.april. Prøveoplægget skal danne udgangspunkt for udarbejdelse af et praktisk billedprojekt og den efterfølgende reflekterende billedsamtale.
18.7. Til udførelsen af opgaven gives 1 time á 60 min. til elevens/gruppens planlægning af arbejdsproces samt 7 undervisningslektioner á 45 min. med vejledning fra faglæreren, hvor eleven/gruppen påbegynder sin/deres opgave samt 4 timer á 60 min. til den mundtlige prøve inkl. karakterfastsættelse, hvor censor er til stede.	18.7 Til udførelsen af opgaven gives 2 undervisningslektioner á 45 min. til elevens/gruppens skitsering og ideudvikling, samt 10 undervisningslektioner á 45 min. med vejledning fra faglæreren til arbejdet og færdiggørelsen af billedprojektet, samt opsætning af udstillingen. Eleven/gruppen fremlægger deres billedprojekt, samt præsenterer et udvalgt billedarbejde fra sin udstilling til den mundtlige prøve med censor og eksaminator som inkl. karakterfastsættelse udgør 30 min. ved individuel prøve, 50 min. v/2 elever og 75 min. v/3 elever

<p>18.8. Ved prøven må eleverne anvende alle fagspecifikke hjælpemidler, som har været anvendt i den daglige undervisning. I prøvelokalet skal eleverne have mulighed for at anvende computer og farveprinter. Fagspecifikke hjælpemidler, som ikke kan medbringes eller opbevares lokalt, kan efter skolelederens nærmere anvisninger tilgås via internettet.</p>	<p>18.8. Ved prøven må eleverne anvende alle fagspecifikke hjælpemidler, som har været anvendt i den daglige undervisning. I prøvelokalet skal eleverne have mulighed for at anvende computer og farveprinter. Fagspecifikke hjælpemidler, som ikke kan medbringes eller opbevares lokalt, kan efter skolelederens nærmere anvisninger tilgås via internettet.</p>
<p>18.9. Den mundtlige del af prøven består af en samtale mellem eleven/gruppen, eksaminator og censor, og forløber som en dialog med udgangspunkt i elevernes værker, herunder indhold, arbejdsformer og metoder.</p>	<p>18.9. Den mundtlige del af prøven består af en billedsamtale mellem eleven/gruppen, eksaminator og censor, og forløber som en dialog med udgangspunkt i elevernes billedprojekt, herunder indhold, arbejdsformer, metoder, samt perspektivering til relevante eksempler fra den visuelle kultur.</p>
<p>18.10. Der prøves i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at kunne fremstille billeder og at kunne træffe begrundede valg i billedfremstillingen og herigennem demonstrere praktiske færdigheder og kreativitet. - om der er tydelig sammenhæng mellem prøveoplægget, elevens skitserede idé, arbejdets planlægning og selve værkets udformning og budskab. - at kunne planlægge en visuel proces fra skitse til færdigt udtryk og at kunne eksperimentere og afprøve forskellige udtryk med overvejelser over intention. - at kunne begrunde valg af fremstillingsform, herunder valg af materialer, teknikker og teknologi. 37 - med faglige begreber at kunne præsentere eget værk med overvejelser over hensigt, afsender - og modtagerforhold samt iscenesættelse. - med udgangspunkt i årsudstillingen at kunne præsentere centrale værker med overvejelser over billedgenrer, billedkomposition og billedets funktion. - at kunne sammensætte en repræsentativ og gennearbejdet årsudstilling. 	<p>18.10. Der prøves i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at kunne fremstille billeder og at kunne træffe begrundede valg i billedfremstillingen og herigennem demonstrere praktiske færdigheder og kreativitet. - om der er tydelig sammenhæng mellem prøveoplægget, elevens skitserede idé, arbejdets planlægning og selve billedarbejdets formsprog, samt hensigten med det anvendte udtryk. - at kunne planlægge og visualisere sin proces fra skitse til færdigt udtryk - at kunne eksperimentere og inddrage eksempler fra den visuelle kultur i afprøvning af forskellige udtryk - at kunne begrunde valg af formsprog, herunder valg af materialer, teknikker og teknologi - at kunne præsentere eget billedprojekt med faglige begreber og med overvejelser over hensigt, afsender- og modtagerforhold samt valg af iscenesættelse af billedprojektet - at kunne sammensætte en repræsentativ og gennearbejdet udstilling af egne billedarbejder, samt præsentere centrale billedarbejder med overvejelser over billedgenrer, billedkomposition og billedets funktion
<p>18.8. Eleverne bedømmes individuelt. Der gives én karakter til hver elev.</p>	<p>18.8. Eleverne bedømmes individuelt. Der gives én karakter til hver elev.</p>